

**ប្រកាស
ស្តីពី**

ការអនុវត្តការត្រួតពិនិត្យលើមូលដ្ឋានហានិភ័យ និងទស្សនៈអនាគត

ប្រការ ១.-

គ្រប់គ្រឹះស្ថានធនាគារទៅនេះហៅថា “គ្រឹះស្ថាន” ត្រូវប្រតិបត្តិតាមជាអចិន្ត្រៃយ៍នូវរាល់កាតព្វកិច្ចដែលកំណត់ដោយបទបញ្ជាជាធរមាន។ ការអនុវត្តជាអចិន្ត្រៃយ៍នេះអាចនឹងសម្រេចបានតាមរយៈគោលនយោបាយច្បាស់លាស់ នីតិវិធីនិងដំណើរការសមស្រប និងប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងនិងត្រួតពិនិត្យហានិភ័យ។ ការគួបផ្សំគ្នានៃចំណុចខ្សោយចម្បងៗ រួមជាមួយការទទួលយកហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុអាចនាំឱ្យមានទម្រង់ហានិភ័យពីការប្រើប្រាស់ផ្នែកទ្រព្យអកម្មដែលជាបំណុល និងកំណើនខ្លាំងនៃភាពងាយរងគ្រោះ ព្រមទាំងធ្វើឱ្យអន្តរាយដល់សមត្ថភាពទប់ទល់នឹងការវិវត្តអវិជ្ជមានដែលអាចប៉ាន់ប្រមាណជាមុន។ ដើម្បីវាយតម្លៃទម្រង់ហានិភ័យបានពេញលេញនៅកម្រិតគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងបើចាំបាច់នៅកម្រិតគួបសរុប ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងអនុវត្តការត្រួតពិនិត្យលើមូលដ្ឋានហានិភ័យ និងទស្សនៈអនាគត ក្នុងគោលបំណងប៉ាន់ប្រមាណជាមុននូវការវិវត្តអវិជ្ជមានជាសក្តានុពល និងដោះស្រាយទាន់ពេលវេលាដោយដាក់ចេញអធិបញ្ជាសមស្រប ដើម្បីអនុវត្តសកម្មភាពកែតម្រូវចាំបាច់ប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ និងប្រសិទ្ធភាព។

ប្រការ ២.-

ការត្រួតពិនិត្យលើមូលដ្ឋានហានិភ័យនិងទស្សនៈអនាគត សំដៅដល់ដំណើរការតាមដានត្រួតពិនិត្យអចិន្ត្រៃយ៍លើមូលដ្ឋាននៃការវាយតម្លៃទម្រង់ហានិភ័យ ការប៉ាន់ប្រមាណនិងស្រួសសើស្រួល (Stress-testing) ផ្អែកលើរបកគំហើញនៃការត្រួតពិនិត្យ ដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណ កត្តានៃភាពងាយរងគ្រោះ និងភាពចុះខ្សោយរបស់គ្រឹះស្ថានឬក្រុមគ្រឹះស្ថានដែលរងការត្រួតពិនិត្យ និងប៉ាន់ប្រមាណអំពីបញ្ហានិងកង្វល់នៃការត្រួតពិនិត្យឱ្យបានទាន់ពេលវេលា សំដៅដោះស្រាយជាបន្ទាន់ទប់ស្កាត់ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុចុះខ្សោយជាលំដាប់និងពង្រឹងសមត្ថភាពទប់ទល់ស្ថានភាពអវិជ្ជមានរបស់ទីផ្សារតាមរយៈសកម្មភាពត្រួតពិនិត្យសមស្រប ។

ប្រការ ៣.-

ការអនុវត្តនិងសកម្មភាពត្រួតពិនិត្យលើមូលដ្ឋានហានិភ័យនិងទស្សនៈអនាគត ពឹងផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃទម្រង់ហានិភ័យប្រចាំគ្រា និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនៅកម្រិតគ្រឹះស្ថាននិងកម្រិតគួបសរុប បើចាំបាច់។ ការវាយតម្លៃទម្រង់ហានិភ័យសំដៅដល់ការវិភាគគ្រប់ជ្រុងជ្រោយអំពីស្ថានភាពរបស់គ្រឹះស្ថានដោយផ្អែកលើរាល់ទិន្នន័យនិងព័ត៌មានដែលត្រូវផ្តល់ជូនធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។ ការវាយតម្លៃនេះមានគោលបំណងវាយតម្លៃរាល់ហានិភ័យរបស់គ្រឹះស្ថាន ជាពិសេសហានិភ័យសាធនភាព សាច់ប្រាក់ងាយស្រួល ឥណទាន/សមភាគី ទីផ្សារនិងអត្រាការប្រាក់ និងប្រសិទ្ធភាពនិង ឯករាជ្យភាពនៃសវនកម្មនិងការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង បញ្ហាហានិភ័យ/អាជីវកម្ម/និងការផ្តល់មូលនិធិប្រមូលផ្តុំ ពិពិធកម្ម សំរៀក

ឥណទាន ការកំណត់អត្តសញ្ញាណនៃភាពទន់ខ្សោយចំពោះសមត្ថភាពរបស់គ្រឹះស្ថានក្នុងការទប់ទល់នឹងការវិវត្តអវិជ្ជមាននៃទីផ្សារឬអាជីវកម្ម ការរៀបចំនិងប្រសិទ្ធភាពគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ការចាត់ចែងបុគ្គលិក ការបែងចែកភារកិច្ច និងទំនាស់ផលប្រយោជន៍ជាសក្តានុពល ឯករាជ្យភាពនៃមុខងារ “គន្លឹះ” ដូចជាការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងឬការប្រតិបត្តិតាមប្រសិទ្ធភាពនៃបែបបទរាយការណ៍ នីតិវិធីនិងដំណើរការប្រគល់សិទ្ធិ/គណនេយ្យភាព ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនិងដំណើរការប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន អភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មនិងប្រសិទ្ធភាពរបស់គណៈកម្មការដែលបានបង្កើត ការគាំទ្ររបស់ភាគទុនិក ផែនការយថាភាពសម្រាប់ដោះស្រាយហានិភ័យធំៗ នីតិវិធីនិងប្រសិទ្ធភាពនៃដំណោះស្រាយបែកអាប (Back up) ដែលគាំទ្រដោយការធ្វើតេស្តទៀងទាត់ប្រចាំគ្រា។

ជាពិសេស ការវាយតម្លៃនេះអាចអនុញ្ញាតឱ្យមានការកំណត់អត្តសញ្ញាណបានទាន់ពេលវេលានូវចំណុចខ្សោយចម្បងៗ និងបញ្ហាជាសក្តានុពល ដែលកើតឡើងដោយសារការគួបបញ្ចូលគ្នានូវហានិភ័យដែលអាចនាំឱ្យមានកត្តាងាយរងគ្រោះពីការប្រើប្រាស់ផ្នែកទ្រព្យអកម្មជាបំណុល។

ប្រការ ៤.-

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងប្រើប្រាស់សេណារីយ៉ូ (Scenarios) និងរង្វាស់នៃការធ្វើស្រួសតេស្ត (Stress-testing measures) ក៏ដូចជាការប៉ាន់ប្រមាណផ្នែកលើរបកគំហើញនៃការត្រួតពិនិត្យ ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការវាយតម្លៃផ្នែកលើរង្វាស់ស្រួសមេទ្រិក (Stress Metrics)។ ការធ្វើស្រួសតេស្ត (Stress testing) និងការប៉ាន់ប្រមាណនេះក៏ត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់ផងដែរ ដើម្បីពិនិត្យអំពីប្រសិទ្ធភាពនៃផែនការយថាភាពជាពិសេសដូចជាផែនការផ្តល់មូលនិធិយថាភាព និងផែនការស្តារសាធារណៈនៅក្រោមស្ថានភាពឬការវិវត្តទីផ្សារអវិជ្ជមាន ជាដើម។

ក្នុងការអនុវត្តការវាយតម្លៃទម្រង់ហានិភ័យ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងពិចារណាផងដែរអំពីការប្តេជ្ញារបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលរបស់គ្រឹះស្ថាន ក្នុងការវាយតម្លៃឡើងវិញប្រចាំគ្រាលើប្រសិទ្ធភាពនៃគោលនយោបាយទទួលយកហានិភ័យ រចនាសម្ព័ន្ធចាត់តាំង ការរៀបចំ និងឯករាជ្យភាពនៃការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង។ ការវាយតម្លៃឡើងវិញនេះត្រូវបានអនុវត្តជាពិសេស ក្នុងករណី៖

- ក. មានការប្រែប្រួលចម្បងចំពោះសមត្ថភាពរបស់គ្រឹះស្ថាន ដូចជាសមត្ថភាពថ្មី ហានិភ័យថ្មី និងប្រតិបត្តិការថ្មី
- ខ. មានការប្រែប្រួលចម្បងនៅក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធសាជីវកម្ម ដូចជាការចូលភាគកម្ម ឬការបង្កើតបុគ្គលសម្ព័ន្ធឯកទេសថ្មី និង
- គ. មានការវិវត្តអវិជ្ជមាននៃទីផ្សារ និងការប្រែប្រួលបរិស្ថានប្រកួតប្រជែង ដែលនាំឱ្យមានការដោះស្រាយនូវចំណុចខ្សោយជាសក្តានុពលក្នុងផែនការយថាភាព។

ប្រការ ៥.-

ផ្អែកលើការវាយតម្លៃទម្រង់ហានិភ័យ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងធ្វើការវិនិច្ឆ័យផ្អែកលើទស្សនៈអនាគត និងដោះស្រាយជាបន្ទាន់នូវបញ្ហាជាសក្តានុពលនៅក្នុងកម្រិតគ្រឹះស្ថាន និងក្នុងកម្រិតគួបសរុប បើចាំបាច់។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងដាក់ចេញវិធានការរឹតត្បូងជាបន្ទាន់ចំពោះគ្រឹះស្ថាន បើចាំបាច់។ ការបង្កាប់ឱ្យអនុវត្ត

អធិបញ្ជាសម្រាប់ការអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនូវវិធានការកែតម្រូវសមស្រប ចាំបាច់ត្រូវពិចារណាស្របតាមផល
ប៉ះពាល់ជាសក្តានុពលចំពោះស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។

ប្រការ ៦.-

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងពិចារណាជាក់ឱ្យអនុវត្តកាតព្វកិច្ចបង្កើនអនុបាតសាធនភាពចំពោះគ្រឹះស្ថាន
ឬក្រុមគ្រឹះស្ថានដែលមានទម្រង់ហានិភ័យក្នុងការប្រើប្រាស់ផ្នែកទ្រព្យអកម្មជាចំណូលដែលមានកត្តាងាយរងគ្រោះ
ធ្ងន់ធ្ងរ និង/ឬដែលអាចមានការគំរាមកំហែងធ្ងន់ធ្ងរចំពោះម្ចាស់ប្រាក់បញ្ញើ និងប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុទាំងមូល។

កាតព្វកិច្ចបង្កើនអនុបាតសាធនភាពនេះជាការសម្រេចរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ប៉ុន្តែមិនត្រូវលើស
ពី៣០ (សាបសិប) ភាគរយ នៃកាតព្វកិច្ចអនុបាតសាធនភាពអប្បបរមាដែលអនុវត្តចំពោះគ្រឹះស្ថានឡើយ។

ប្រការ ៧.-

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាអាចលើកលែងកាតព្វកិច្ចបង្កើនអនុបាតសាធនភាព លុះត្រាតែទម្រង់ហានិភ័យ
ដែលបានវាយតម្លៃឡើងវិញនោះលែងជាកង្វល់នៃការត្រួតពិនិត្យ ក្រោយពីបានពិចារណាលើប្រសិទ្ធភាពនៃការ
អនុវត្តវិធានការកែតម្រូវ។

កាតព្វកិច្ចបង្កើនអនុបាតសាធនភាពនៅកម្រិតគូបសរុបត្រូវបានជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរចំពោះ
គ្រឹះស្ថាន និងមិនត្រូវជាផ្នែកមួយនៃកាតព្វកិច្ចបើកចំហរព័ត៌មាននោះទេ។

ប្រការ ៨.-

អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន អគ្គនាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យ អគ្គនាយកដ្ឋានបច្ចេកទេស អគ្គបេឡា អគ្គាធិការដ្ឋាន
អង្គភាព និងគ្រប់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ នៅក្រោមឱវាទ និងក្រោមអាណាព្យាបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
ត្រូវអនុវត្តម៉ឺងម៉ាត់នូវប្រកាសនេះតាមភារកិច្ចរៀងៗខ្លួន។

ប្រការ ៩.-

ប្រកាសនេះមានប្រសិទ្ធភាពអនុវត្តចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ ។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី២៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១១
ទេសាភិបាល
ហត្ថលេខា និង ត្រា: **ថា ចាន់តុ**